

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Anayasa'nın "Konut Hakkı" başlıklı 57'nci maddesi, "*Devlet, şehirlerin özelliklerini ve çevre şartlarını gözeterek bir planlama çerçevesinde, konut ihtiyacını karşılayacak tedbirleri alır, ayrıca toplu konut teşebbüslerini destekler*" biçimindedir. Bir insan psikolojisi teorisi olan ve yaygın bir biçimde benimsenen "Maslow'un İhtiyaçlar Hiyerarşisi"nde barınma ihtiyacı birinci ve en temel basamak olarak tanımlanmaktadır.

24 Haziran 2018 seçimlerinin ardından yürürlüğe giren rejime kasteden anayasa değişikliğiyle, adına iktidar çevrelerince "Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi" denilen ama özünde bir tek adam rejimi oluşturulmuştur. Yürütme organının başındaki cumhurbaşkanının ve cumhurbaşkanı tarafından atanan liyakatsiz ekonomi yönetiminin yanlış politikalarıyla ülke ciddi bir ekonomik krize sürüklenmiş, vatandaşlarımız temel ihtiyaçlarını dahi karşılayamaz hale gelmiştir. Ülkeyi yöneten basiretsiz kadroların yarattığı kriz, özellikle dar gelirli vuruştur.

Adalet ve Kalkınma Partisi'nin ekonomiyi bildiği inadıyla çıkılan bu yolda, Türk Lirası tarihinin en dip noktasına gerilemiş, enflasyon, faiz ve işsizlik fırlamıştır.

Yıllık enflasyon Türkiye İstatistik Kurumu'nun resmi verilerine göre yüzde 69,97, bağımsız araştırmacılar tarafından oluşan Enflasyon Araştırma Grubu'nun verilerine göre yüzde 156,86 olarak hesaplanmıştır. Kira artışlarının TÜFE oranında olacağı düşünüldüğünde, özellikle kirada oturan dar gelirli yurttaşlarımız için ekonomik kriz çok daha kötü hissedilmeye başlanmıştır. Yine Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre 2012 yılında vatandaşlarımızın yüzde 21,1'ini oluşturan kiracı oranı 2020 yılında yüzde 26,2'ye kadar yükselmiştir.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nca açıklanan Konut Fiyat Endeksi'ne göre konut fiyatları Türkiye genelinde bir önceki yıla göre yüzde 110 oranında artarken, bu oran İstanbul'da yüzde 122'ye kadar yükselmiştir. İstanbul, Aydın, Muğla ve Antalya gibi sahil kentlerinde bu artış çok daha ürkütücü boyutlara ulaşmıştır. Artan kiralar, bu illerdeki kamu çalışanlarının, kiraların daha uygun olduğu bölgelere tayin isteklerini arttırmıştır. Kiralardaki artış ayrıca, üniversite öğrencilerini olumsuz etkilemiş, kiralar ile birlikte yurt ücretlerinde de ciddi artışlar ortaya çıkmıştır.

Konut alanındaki sorunların geleceğine yönelik tespitler aslında yıllar öncesinde yapılmıştır. Anayasa değişikliğinin ardından tasfiye edilen Kalkınma Bakanlığı'nca 2018 yılında hazırlanan Konut Politikaları Özel İhtisas Komisyonu Raporu'nda,

Bakanlığı tarafından yapılan afet riskli alanlar içindeki uygulamalarda hak sahipliği dışında dezavantajlı gruplara tahsis edilmek üzere sosyal konut stokunun artırılması yönünde yasal düzenlemeler yapılmalıdır” ifadeleri kullanılmış ancak bu raporun gereği yapılmamıştır.

Konut fiyatlarında yaşanan artış, konut stokunun mevcut durumu, Türk Lirası'nın değer kaybı, ekonomik kriz ve fahiş kira artışları da dikkate alındığında özellikle büyükşehirlerde ve sahil kentlerinde ciddi boyutları bulan sorunlar yaşanmaktadır. Vatandaşlar, fahiş kira artışları karşısında kiralarını ödeyemez duruma gelmişlerdir. Bu kriz karşısında yürütme organı çaresiz kalmış, sadece fahiş kira artışları için bir ihbar hattı kuracağını önermenin dışında adım atamamıştır.

Türkiye Cumhuriyet Devleti, Anayasa'nın ikinci maddesinde tariflendiği biçimiyle sosyal devlet ilkesinin gereklerine yerine getirmek ve bu sosyal yaraya daha fazla derinleşmeden çözüm üretmek durumundadır.

Beceriksiz ekonomi yönetiminin ve yürütme organının enflasyonu ve ekonomik krizi körüklemesinin bedelini fahiş kira artışları karşısında kirasını bile ödeyemez noktaya gelen yurttaşlar çekmektedir.

Enflasyonun yükselişiyle artan fahiş kira artışlarını dizginleyebilmek, kiracıları koruyan adımları atabilmek, vatandaşlarımızın barınma hakkından mahrum kalmasını önleyebilmek ile konut üretiminde yaşanan sorunlar ve çözüm önerilerini belirleyebilmek amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddelerine göre meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

Engin ALTAY
İstanbul Milletvekili
Grup Başkanvekili

Özgür ÖZEL
Manisa Milletvekili
Grup Başkanvekili

Engin ÖZKOÇ
Sakarya Milletvekili
Grup Başkanvekili

